

PRIRUČNIK O PROCEDURAMA ZA PROJEKTE OD INTERESA ZA ENERGETSKU ZAJEDNICU – KOSOVO

EU Uredba 347/2013 o smernicama za
transevropsku energetsku infrastrukturu

Sekretariat Evropske zajednice

Sadržaj

I.	UVOD.....	4
1.1	Uredba br. 347/2013 i Administrativno uputstvo br. 01/2017	4
1.2	Ciljevi Uredbe	4
1.3	One Stop Shop kao nadležno telo na Kosovu.....	6
1.4	Nadležnosti One Stop Shop-a	6
II.	Osnovne informacije o procesu izdavanja dozvola.....	7
2.1	Šema kolaboracije	7
2.2	Uloga One Stop Shop-a	8
2.3	Uloga tela za izdavanje dozvola.....	8
2.4	Obaveze i zahtevi	8
III.	PRIRUČNIK O PROCEDURAMA	10
IV.	Proces izdavanja dozvole	12
4.1	Faza obaveštenja	12
4.2	Postupak pre podnošenja prijave	13
4.3	Postupak izdavanja statutarne/zakonske dozvole	16
4.4	Spisak relevantnih dokumenata:	19
4.5	Izdavanje sveobuhvatne odluke	19
V.	UČEŠĆE JAVNOSTI	20
5.1	Član 9. Uredbe br. 347/2013 i Administrativnog uputstva br. 01/2017	20
5.2	Procedura pre podnošenja zahteva i učešće javnosti	20
5.3	Učešće javnosti pre podnošenja dosijea zahteva.....	21
5.4	Koncept učestvovanja javnosti	21
5.5	Veb stranica projekta i učešće javnosti.....	22
5.6	Procedura izdavanja statutarnih/zakonskih dozvola i učešće javnosti	22
VI.	RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO ZA IZDAVANJE DOZVOLA	23
6.1	Prostorno planiranje (životna sredina, izgradnja i eksproprijacija).....	23
6.1.1.	Prostorno planiranje	23
6.1.2	Ekološka saglasnost/dozvola.....	24
6.1.3	Građevinska dozvola	25
6.1.4.	Eksproprijacija nepokretne imovine	25
6.2	Odobrenje za izgradnju nove infrastrukture.....	26
6.2.1.	Odobrenje za izgradnju postrojenja za proizvodnju iz obnovljivih izvora	26

6.2.2. Odobrenje za infrastrukturu električne energije i prirodnog gasa	26
6.3 Gasna infrastruktura	26
6.3.1. Sigurnost snabdevanja prirodnog gasa.....	26
6.3.2. Izdavanje licenci za aktivnosti koje se odnose na prirodni gas.....	27
6.3.2. Oprema pod pritiskom	27
6.4 Električna infrastruktura	28
6.4.1. Mrežni kodeks prenosa	28
6.4.2. Licenciranje energetskih aktivnosti.....	28
VII. Glavni akteri.....	30
VIII. Podavi o dokumentima za podnošenje zahteva	31
IX. Kontakt podaci	32
9.1 Nadležno telo: One Stop Shop	32
9.2 Ostala tela*	32

I. UVOD

1.1 Uredba br. 347/2013 i Administrativno uputstvo br. 01/2017

Ovaj Priručnik o procedurama za projekte od interesa za Energetsku zajednicu na Kosovu sastavljen je upotrebom Uredbe br. 347/2013 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2013. o smernicama za transevropsku energetska infrastrukturu kao primarne reference. Ova Uredba adaptirana je i usvojena Odlukom Saveta ministara D/2015/09/MC-EnC (u daljem tekstu: Uredba) kako bi se ugovornim stranama pomoglo u sprovođenju projekata od interesa za Energetsku zajednicu. Uredba sa Odlukom D/2015/09 / MC-EnC može se preuzeti [ovde](#).

Svrha ovog Priručnika o procedurama je pružiti detaljnu razradu procedura koje nadležno telo i druga relevantna tela moraju poštovati, promoter projekta i bilo koja druga strana uključena u bilo kom obliku tokom sprovođenja projekta od interesa za Energetsku zajednicu. Ovaj Priručnik o procedurama predviđen je da služi kao vodeće sredstvo i koristiće se u vezi sa nizom drugih pravnih dokumenata, naime primarnog i sekundarnog zakonodavstva.

Ministarstvo ekonomskog razvoja Kosova, kao odgovorno telo za energetski sektor u zemlji, usvojilo je Administrativno uputstvo br. 01/2017 o podsticanju zajedničkih regionalnih investicija u energetski sektor (u daljem tekstu: Administrativno uputstvo) omogućavajući Kosovu da bude jedna od prvih ugovornih strana koja je postigla konkretni napredak u pravnom prenošenju zahteva koji proizlaze iz Uredbe. Administrativno uputstvo se može preuzeti [ovde](#). U julu 2017. godine Ministarstvo ekonomskog razvoja (MER) donelo je odluku o imenovanju nadležnog tela, koje je trenutno postavljeno kao Odeljenje za standarde i tehnička pravila u okviru Odeljenja za energetiku Ministarstva ekonomskog razvoja, kao odgovorno telo za koordinaciju svih aktivnosti izdavanja dozvola vezanih za projekte od interesa za Energetsku zajednicu. U osnovi, nadležno telo služi kao „one stop shop“ za koordinaciju aktivnosti u procesu izdavanja dozvola za projekte od interesa za Energetsku zajednicu.

1.2 Ciljevi Uredbe

Iako se uopšteno priznaje da postoji niz infrastrukturnih projekata koji su ključni i za EU i za ugovorne strane i postizanje njihovih ciljeva uspostavljanja unutrašnjeg energetskog tržišta i tržišta energetske zajednice, a posebno unapređenja sigurnosti snabdevanja energijom, investicije se odlažu ili se od njih odustaje u celini u praktično svim ugovornim stranama zbog teških procedura izdavanja dozvola, regulatornih prepreka ili pitanja vezanih uz finansijsku pomoć.

S obzirom na gore navedeno, da bi olakšala sprovođenje prioritetnih investicija, EU je donela Uredbu, odnosno, Odluku D/2015/09/MC-EnC, takođe je i Savet ministara Energetske zajednice usvojio Uredbu (EU) 347/2013. sa određenim adaptacijama.

Jedna od glavnih svrha Uredbe je pojednostavljenje procedura izdavanja dozvola i olakšavanje investicija u energetska infrastrukturu kako bi Energetska zajednica ostvarila ciljeve energetske i ekološke politike.

Uredba prilagođena Energetskoj zajednici uspostavlja pravila za identifikovanje projekata od značaja za Energetsku zajednicu, koji se nazivaju Projekti od interesa za energetsku zajednicu (PECI), nakon što se pokaže da su dovoljno zreli. U skladu sa Uredbom, identifikacija PECI-a treba se vršiti unutar kategorija električne energije, odnosno gasne i naftne infrastrukture, kao i unutar tematskog područja poznatog kao „uvodenje pametne mreže“.

Ovi projekti će imati koristi od pojednostavljenih postupaka za izdavanje dozvola unutar ugovornih strana, i, gde je to primenjivo, od prekogranične raspodele troškova. Iako su tri modela pojednostavljenih postupaka za izdavanje dozvola opisana u Uredbi, nacionalni zakonodavci i vlasti moraće ih odabrati i primeniti putem nacionalnog zakonodavstva i procedura.

Projekti koji dobijaju status *Projekti od interesa za Energetsku zajednicu* (PECI) i *Projekti od obostranog interesa* (PMI) imaju za cilj identifikovanje i prepoznavanje prekograničnog značaja projekta, pa se takvi projekti mogu dodeliti uz posebne prednosti. Postojanje statusa PECI-a utire put za potencijalno finansiranje studija i radova kroz grantove Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA), odnosno iz Fond za podsticajne investicije u susedstvo (NIF) tehničke i finansijske pomoći Evropske unije.

Ključne prednosti za projekat koji imaju status PECI su:

- ubrzane procedure planiranja i davanja dozvola (ograničeno na 3,5 godine),
- jedinstveno nacionalno nadležno telo koje će delovati kao jedinstveni centar za postupke izdavanja dozvola,
- pojednostavljeni postupak procene uticaja na životnu sredinu, uz poštovanje zahteva zakona EnC,
- povećana transparentnost i veće učešće javnosti,
- povećana vidljivost i atraktivnost za investitore kao rezultat poboljšanog regulatornog okvira gde se troškovi raspoređuju na one zemlje koje imaju najviše koristi od završenog projekta, i
- potencijalna finansijska podrška kroz IPA i NIF finansiranje.

Projekti od interesa za Energetsku zajednicu (PECI) i Projekti od obostranog interesa (PMI) imaju za cilj identifikovanje i prepoznavanje prekograničnog značaja projekta, pa se takvi projekti mogu dodeliti uz posebne prednosti. Postojanje statusa PECI-a utire put za potencijalno finansiranje studija i radova kroz grantove i na taj način može dati posebne koristi za te projekte. Takođe otvara mogućnost za dodelu grantova za studije i radove, iz Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA), odnosno iz Fonda za podsticajne investicije u susedstvo (NIF) Evropske unije, tehničke i finansijske pomoći iz Instrumenta prepristupne pomoći (IPA), odnosno iz Fonda za podsticajne investicije u susedstvo (NIF).

Investicioni grantovi mogu se dati samo u slučaju dokazanog nedostatka finansiranja koji se ne može pokriti mrežnim tarifama.

Ukratko, glavne koristi Uredbe (Odluka MC 2015/09) za projekte od interesa za Energetsku zajednicu i projekte od obostranog interesa prikazani su u tabeli u daljem tekstu:

1.3 One Stop Shop kao nadležno telo na Kosovu

Uredba ima za cilj olakšati postupak izdavanja dozvola za PECI/PMI zahtevajući od ugovornih strana da imenuju nadležno telo odgovorno za donošenje ili koordinaciju aktivnosti koje vode do Sveobuhvatne odluke, te osiguravaju da se to izvrši u rokovima navedenim u Uredbi. Prenošenje Uredbe u vezi sa imenovanjem nadležnog tela predviđeno je Administrativnim uputstvom. U skladu sa tim, Odeljenje za standarde i tehnička pravila, koje deluje u okviru Odeljenja za energetiku („One stop shop“), od 26. jula 2017. godine određeno je za nadležno telo na Kosovu.

Član 4. Administrativnog uputstva precizira postupak imenovanja nadležnog tela na Kosovu od strane ministra nadležnog za energetski sektor sa mandatom da koordiniše aktivnosti izdavanja dozvola za projekte od interesa za Energetsku zajednicu. Član 5. ovog Administrativnog uputstva utvrđuje dužnosti i odgovornosti nadležnog tela. Nadalje, dužnosti i odgovornosti nadležnog tela propisane su u Odluci ministra (Ministarstvo ekonomskog razvoja) br. 1502 od 26. jula 2017. kojom je Odeljenje za standarde i tehnička pravila unutar Odeljenja za energetiku Ministarstva nadležnog za energetski sektor imenovano za nadležno telo. Prema navedenoj odluci, imenovano nadležno telo deluje kao „one stop shop“ za projekte od interesa za Energetsku zajednicu. One Stop Shop je određen, između ostalog da bi koordinisao aktivnosti izdavanja dozvola za projekte od interesa za Energetsku zajednicu.

Administrativno uputstvo takođe pruža odredbe za definisanje mera za usklađivanje procedura za projekte od interesa za Energetsku zajednicu između Ministarstva nadležnog za sektor energetike, Ministarstva za životnu sredinu i prostorno planiranje i drugih nadležnih organa. Takve mere usklađivanja namenjene su harmonizaciji i pojednostavljivanju postupaka procene uticaja na životnu sredinu.

1.4 Nadležnosti One Stop Shop-a

Dužnosti i odgovornosti kao nadležnog tela razrađuju se u Administrativnom uputstvu i Odluci o imenovanju koju donosi ministar nadležan za energetiku.

Odgovornosti One Stop Shop-a, kako je predviđeno u ministrovoj odluci, uključuju:

- Olakšavanje i koordinacija procesa izdavanja dozvola za projekte od interesa za Energetsku zajednicu;

- Saradnja sa drugim nadležnim telima i drugim ugovornim stranama Energetske zajednice u pripremi zajedničkih planova u svrhu koordinacije rokova;
- Objavljivanje i ažuriranje, ako je potrebno, priručnika o procedurama prema potrebi u saradnji sa drugim nadležnim telima koja izdaju dozvolu;
- Izmena koncepta učešća javnosti u saradnji sa nadležnim vlastima, koje je podneo promoter projekta;
- Priprema detaljnih vremenskih rokova za proces izдавanja dozvola, uz konsultacije sa promoterima projekata i drugim nadležnim telima;
- Priprema izveštaja o postignutom napretku u razvoju projekata od interesa za Energetsku zajednicu i prema potrebi podnosi takve izveštaje Sekretarijatu Energetske zajednice; i,
- Ostala pitanja definisana važećim zakonodavstvom.

II. Osnovne informacije o procesu izdavanja dozvola

2.1 Šema kolaboracije

Kosovo je odabralo 'šemu kolaboracije' koja vodi do Sveobuhvatne odluke kao mehanizma za sprovođenje procesa izdavanja dozvola.

Na osnovu izabrane opcije (tj. Šeme kolaboracije), nadležno telo ima sledeće nadležnosti:

- olakšavanje i koordinacija procesa izdavanja dozvola za projekte od interesa za Energetsku zajednicu. Nadležno telo, uz konsultacije sa drugim dotičnim telima, (...) utvrđuje za svaki slučaj pojedinačno razuman rok u kojem se donose pojedinačne odluke. One stop Shop će nadgledati poštovanje vremenskih ograničenja od strane nadležnih vlasti. Ako se ne očekuje da pojedinačna odluka dotičnog tela bude dostavljena u roku, to telo bez odlaganja obaveštava nadležno telo i uključuje obrazloženje za odlaganje;
- koordiniše izdavanje sveobuhvatne odluke;
- objavljuje i ažurira, kada je to potrebno, Priručnik o procedurama u saradnji sa drugim nadležnim telima koja izdaju dozvolu;
- odobrava ili zahteva izmenu koncepta učešća javnosti, koji je podneo promoter projekta, u saradnji sa nadležnim vlastima, u roku od tri (3) meseca za njegovo podnošenje;
- priprema detaljan raspored za proces izdavanja dozvola, u saradnji sa promoterom projekta i drugim nadležnim telima;
- sarađuje sa nadležnim telima država članica i ostalim ugovornim stranama Energetske zajednice u pripremi zajedničkih planova u nastojanju da koordiniše rokove;
- podnosi odgovarajućoj Grupi godišnje izveštaje o napretku ili kašnjenjima u sprovođenju projekta u smislu procesa izdavanja dozvola.

One Stop Shop kao nadležno telo koordiniše postupak koji vodi do donošenja sveobuhvatne odluke. Sveobuhvatna odluka znači skup pojedinačnih odluka koje je neophodno da promoter projekta pribavi. Ove pojedinačne odluke donose nadležna tela na osnovu nadležnosti predviđenih različitim zakonima.

Nadležno telo će uz konsultacije sa drugim dotičnim telima i, ne dovodeći u pitanje vremenske rokove, utvrditi za svaki slučaj, razuman rok unutar kojeg se donose pojedinačne odluke. Nadalje, nadgledaće poštovanje vremenskih ograničenja od strane nadležnih vlasti.

2.2 Uloga One Stop Shop-a

Uloga One Stop Shop-a, kao nadležnog tela u postupku izdavanja dozvola za projekte od interesa za Energetsku zajednicu i projekte od obostranog interesa, jeste da koordiniše proces izdavanja dozvola za sve povezane saglasnosti i odluke potrebne od svih nadležnih tela ti da prati poštovanje vremenskih ograničenja od strane dotičnih vlasti u skladu sa šemom kolaboracije. Osim toga, kako je predviđeno članom 5.6 Uredbe i [članom 14¹](#) Administrativnog uputstva, One Stop Shop je zadužen da godišnje izveštava o napretku i, prema potrebi, o kašnjenjima u sprovođenju projekata od interesa za Energetsku zajednicu i projekata od obostranog interesa koji se sprovode na teritoriji Kosova u pogledu procesa izdavanja dozvola i o razlozima za odlaganja, ako i kada dođe do takvih odlaganja.

Zakonska/uloga planera [dozvole](#) One Stop Shop-a u određivanju podnesenih zahteva i dalje se odnosi na činjenicu da je nezavisni procenitelj u celom procesu. Njegove dužnosti iz Uredbe i Administrativnog uputstva ne utiču na nepristrasnu procenu zahteva za planiranje niti se mešaju u nadležnosti drugih institucija kako je predviđeno relevantnim zakonom.

2.3 Uloga tela za izdavanje dozvola

Šema kolaboracije, kako je prenesena u [članu 5.1 stavu 1.1.](#) predviđa da, kada se очekuje da pojedino telo ne doneše odluku o pristanku u određenom roku, isto telo mora odmah obavestiti One Stop Shop kao nadležno telo i to obaveštenje mora sadržavati opravdanje za odlaganje. Takva se uloga praćenja za One Stop Shop (Nadležno telo) proteže samo na element vremenskog ograničenja i koordinacionu funkciju te bi se trebala posmatrati u kontekstu plana za pojedinačni projekat koji treba izraditi u uskoj saradnji sa drugim organima i promoterom projekta.

Uloga tela za izdavanje dozvola ostaje ista kao što je već određeno primarnim i sekundarnim zakonodavstvom. Ovaj Priručnik o procedurama ne meša se u nadležnosti bilo kog tela.

2.4 Obaveze i zahtevi

Uredba i Administrativno uputstvo 01/2017 postavljaju obaveze i zahteve za „one stop shop“ kao nadležno telo, za tela koja izdaju dozvole koja su uključena u proces, kao i za promotere projekta. U nastavku je naveden niz takvih obaveza i zahteva:

One Stop Shop kao nadležno telo

- Uspostavlja detaljnu šemu procesa izdavanja dozvola za svaki slučaj. To će se obaviti uz konsultacije sa promotorom projekta i drugim telima . [Član 10.4 (b) – [član 5.1 – 1.1](#)].
- Nadgleda poštovanje vremenskih ograničenja. [[član 8.3\(c\)](#) - [član 5.1 – 1.1](#)].
- Ponovo određuje vremenska ograničenja, kada originalni vremenski rokovi nisu ispunjeni. [[član 8.3](#) - [član 5.1 – 1.1](#)].

¹ The text displayed [in blue](#) corresponds as a reference to the provisions of the Administrative Instruction No. 01/2017, whilst the reference to the Regulation No. 347/2013 is provided with black colour.

- Menja ili odobrava koncept učešća javnosti koji je podneo promoter projekta. [član 9.3 - [član 5.1 – 1.4](#)].
- Dostavlja godišnji izveštaj odgovarajućoj grupi o napretku ili kašnjenjima u sprovođenju PECL/PMI u vezi sa postupcima izdavanja dozvola. [član 5.6 - [član 5.1 – 1.7](#)].
- Usko sarađuje sa nadležnim telima u drugim ugovornim stranama ili državama članicama i priprema zajedničke rasporede kojim se nastoji uskladiti raspored. [član 10.4(b) - [član 5.1 – 1.6](#)].
- Ažurira priručnik o procedurama po potrebi. [član 9.1 - [član 5.1 – 1.3](#)].

Tela za izdavanje dozvola

- Sarađuje sa One Stop Shop-om (Nadležno telo) u donošenju procene srazmerno detaljnog opisa projekta koji je podneo promoter projekta u svrhu potvrđivanja obaveštenja i uspostavljanja početka procesa za izdavanje dozvole. [član 10.1(a) – [član 10.1 – 1.1](#)].
- Sarađuje sa One Stop Shop-om (Nadležno telo) u postavljanju vremenskih rokova za njihove odluke. [član 10.4(b) – [član 5.1 – 1.1](#)].
- Obaveštava „one stop shop“ (nadležno telo) kada se ne очekuje ispunjenje odluke i obrazlaže kašnjenje. [član 8.3(c) – [član 5.1 – 1.1](#)].
- Obaveštava i kopira svoju odluku u One Stop Shop (nadležno telo) istovremeno obaveštavajući promotera projekta o odluci. [član 8.3(c) - [član 5.1 – 1.1](#)].

Promoteri projekta

- Sastavlja plan sprovođenja za Projekat. [član 5.1 - [član 8.1](#)].
- Pruža razumno detaljan pregled projekta kada se pokreće PECL/PMI proces. [član 10.1(a) – [član 10.1 – 1.1](#)].
- Uzima u obzir načelima na kojima se zasniva učešće javnosti u procesu. [Aneks VI(3) – [Aneks 2](#)].
- Sastavlja i dostavlja koncept za učešće javnosti „One Stop Shop-u“ (Nadležno telo). [član 9.3 – [član 9.2](#)].
- Priprema izveštaj koji rezimira rezultate aktivnosti koje se odnose na učešće javnosti pre podnošenja fajla zahteva, uključujući one aktivnosti koje su se odvijale pre početka postupka izdavanja dozvole [član 9 (4) – [član 9.6](#)]
- Osigurava potpunost i adekvatan kvalitet fajla zahteva. [član 10.5].
- Osigurava da se sve potrebne informacije odmah dostave nadležnim telima kako bi se osiguralo da se postavljeni vremenski rokovi mogu ispuniti. [član 10.5 [član 10.8???](#)].
- Uspostavlja, održava i ažurira web stranicu projekta. [član 9.7 – [član 9.7](#)].
- Priprema sve izveštaje o zaštiti životne sredine koje će promotori projekta pripremiti tokom faze pre podnošenja zahteva. [član 10.1 (a) – [član 10.1 – 1.1](#)].
- U potpunosti sarađuje sa One Stop Shop-om (Nadležno telo) kako bi se ispunili rokovi i ispoštovao detaljan raspored procesa izdavanja dozvola. [član 10.5].
- Dostavlja godišnji izveštaj za projekat „One Stop Shop-u“ (Nadležno telo). [član 5.4 – [član 8.3](#)].

III. PRIRUČNIK O PROCEDURAMA

Ovaj Priručnik o procedurama predviđen je da služi kao vodeće sredstvo koje prvenstveno koriste promoteri projekta i One Stop Shop. Stoga je ovaj Priručnik o procedurama javno objavljen na veb stranici Ministarstva nadležnog za energetiku, čime se osigurava transparentnost u bilo kojoj fazi sprovođenja projekta od interesa za Energetsku zajednicu. Nadležno telo je odgovorno telo za objavljivanje i ažuriranje Priručnika o procedurama kad god je to potrebno.

Ukratko, ovaj Priručnik o procedurama trebao bi se koristiti kao okvirno planiranje tokom sprovođenja bilo kojeg energetskog projekta od interesa za Energetsku zajednicu i stoga će se po potrebi ažurirati.

Ovaj Priručnik o procedurama za projekte od interesa za Energetsku zajednicu na Kosovu nije pravno obavezujući dokument.

Član 9. Uredbe koji se bavi pitanjima transparentnosti i učešća javnosti, predviđa da svaka ugovorna strana ili nadležno telo, ako je primenjivo i u saradnji sa drugim nadležnim telima, objave priručnik o procedurama za postupak izdavanja dozvola koji se primenjuje na projekte od interesa za Energetsku zajednicu. U tom kontekstu, Kosovo je putem Administrativnog uputstva i njegovog [člana 9.](#) utvrdilo 31. decembar 2017. kao datum objavljivanja Priručnika o procedurama izdavanja dozvola koji se odnosi na projekte od interesa za Energetsku zajednicu.

Priručnik o procedurama sadrži podatke navedene u Aneksu VI.I Uredbe i [stavu 1. Aneksa 2.](#) Administrativnog uputstva. Radi lakšeg snalaženja, Aneks VI (1) je dat u nastavku:

Aneks VI (1) – [Stav 1 Aneksa 2](#)

- Priručnik o procedurama iz člana 9 (1) mora najmanje navesti:
 - a) relevantni zakon na kojem se zasnivaju odluke i mišljenja za različite vrste relevantnih projekata od interesa za Energetsku zajednicu, uključujući zakon o zaštiti životne sredine;
 - b) relevantne odluke i mišljenja koja će se dobiti;
 - c) imena i kontakt podaci nadležnog tela, drugih tela i glavnih aktera;
 - d) tok rada, ocrtavajući svaku fazu procesa, uključujući indikativni vremenski okvir i sažet pregled procesa donošenja odluka;
 - e) informacije o opsegu, strukturi i nivou detalja dokumenata koji se podnose uz zahtev za donošenje odluka, uključujući kontrolnu listu;
 - f) faze i sredstva kako bi šira javnost učestvovala u procesu.

Promoter projekta održava najmanje jednu javnu konsultaciju pre nego što kompletan fajl zahteva pred One Stop Shop-u, tokom koje promoter projekta obaveštava aktere o projektu. Budući da u ovoj fazi projekat nije ostvario napredak, promoter projekta koristi ovaj postupak javnih konsultacija kako bi uzeo u obzir zabrinutosti aktera. Promoter projekta će opširno informirati i konsultovati se sa relevantnim nacionalnim i lokalnim vlastima, vlasnicima zemljišta i građanima koji žive u blizini projekta, širom javnošću i njihovim udruženjima, organizacijama ili grupama. One Stop Shop, ako je relevantno, aktivno podržava aktivnosti koje je preduzeo promoter projekta. Ova javna konsultacija, zbog ranog održavanja, služi promoteru projekta da

pronađe najprikladniju lokaciju ili rutu, jer se održava u ranoj fazi procesa. Minimalni zahtevi za javnu konsultaciju uključuju:

- a) Objavljanje brošura sa informacijama od najviše 15 stranica, na jasan i koncizan način; pregled svrhe i preliminarni raspored projekta, nacionalni plan razvoja mreže; razmatrane alternativne rute; očekivani uticaji, uključujući prekograničnu prirodu; i moguće mere ublažavanja, uključujući i veb stranice platforme za transparentnost Sekretarijata Energetske zajednice kao i priručnik o procedurama;
- b) Informacije svih aktera pogođenih projektom;
- c) Poziv uključenim akterima u pisanim obliku na namenske sastanke.

Promoter projekta priprema izveštaj koji sažima rezultate aktivnosti vezanih za javne konsultacije održane pre podnošenja zahteva. Ovaj izveštaj se podnosi One Stop Shop-u u vreme podnošenja fajla zahteva za projekat.

Promoter projekta izrađuje i predaje koncept za učešće javnosti nadležnom telu unutar indikativnog perioda od tri (3) meseca od početka procesa izdavanja dozvole. Promoter projekta se podstiče da obaveštava o svim oblicima učešća javnosti i konsultacijama sprovedenim pre procesa izdavanja dozvole, a koje će One-Stop-Shop uzeti u obzir pod uslovom da ispunjava zahteve za učešće javnosti i transparentnost. Od promotera projekta se zahteva da pruži informacije o detaljima prethodnog učešća javnosti. Koncept učešća javnosti može se izmeniti u fazi sprovođenja ukoliko nakon podnošenja koncepta za učešće javnosti, promoter projekta smatra da koncept zahteva značajne promene. Takve promene dele se sa One Stop Shop-om kako bi se omogućile modifikacije. Diskreciono pravo One Stop Shop-a je da zaključi da li su promene koncepta za učešće javnosti značajne ili ne. One Stop Shop ocenjuje predložene izmene, shvata obrazloženje izmene i savetuje relevantne institucije, pojedinačno.

Promoter projekta uspostavlja i redovno održava veb stranicu informacijama koje se odnose na dotični projekat od interesa za Energetsku zajednicu. Ova veb stranica je istovremeno povezana sa veb stranicom Energetske zajednice. Veb stranica mora ispunjavati sledeće zahteve:

- a) letak sa informacijama;
- b) netehnički i redovno ažurirani rezime od najviše 50 stranica koji odražava trenutno stanje projekta i jasno ukazuje na, u slučaju ažuriranja, promene prethodne verzije;
- c) planiranje projekta i javnih konsultacija, jasno ukazujući na datume i lokacije za javne konsultacije i rasprave i predviđena pitanja relevantna za te rasprave;
- d) kontakt podatke radi dobijanja punog skupa dokumenata u okviru zahteva;
- e) kontakt podatke radi prenošenja komentara i prigovora tokom javnih konsultacija.

Promoter projekta objavljuje relevantne podatke na relevantnim medijima kojima javnost ima otvoren pristup, kao što su TV, Radio, novine, itd.

IV. Proces izdavanja dozvole

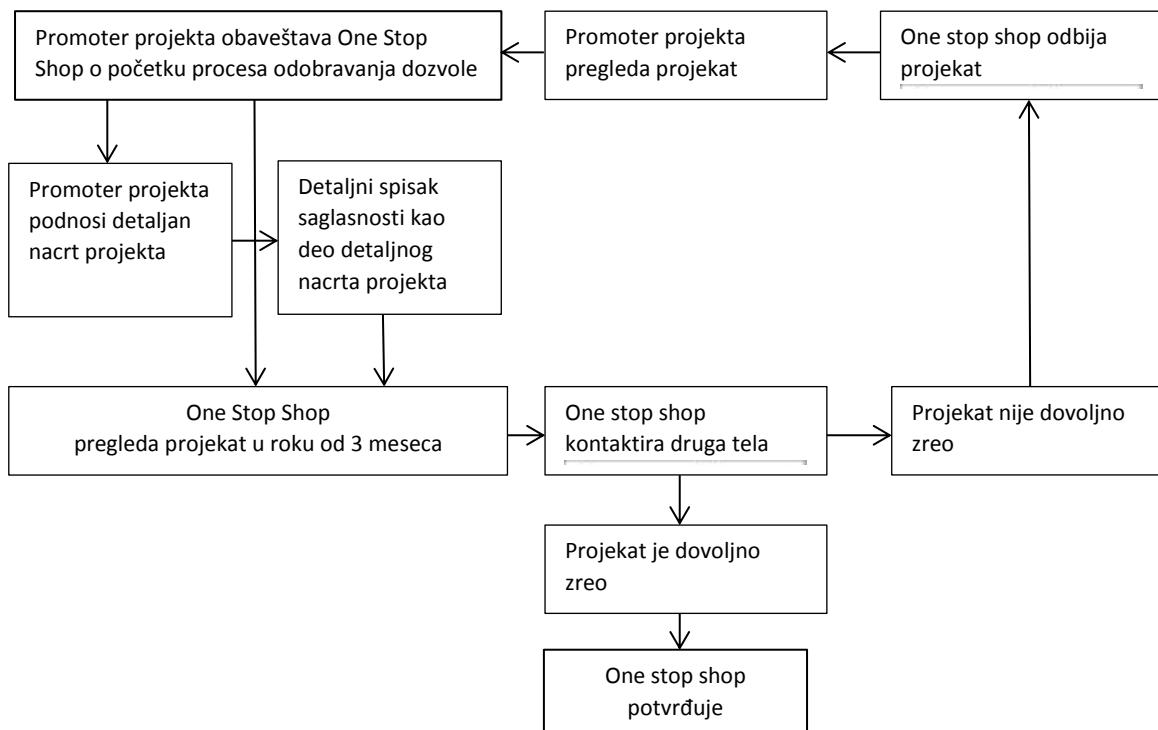
Proces izdavanja dozvole sastoji se od dva postupka: (a) postupak pre podnošenja zahteva i (b) postupak izdavanja statutarne/zakonske dozvole.

4.1 Faza obaveštenja

U svrhu pokretanja procesa izdavanja dozvola, promoter projekta mora obavestiti One Stop Shop (nadležno telo). Tokom perioda od tri meseca koje je dostupno za potvrđivanje ili odbijanje obaveštenja, One Stop Shop (Nadležno telo) kontaktiraće sva nadležna tela radi procene o tome da li je projekat dovoljno zreo za ulazak u proces izdavanja dozvola. Stoga je od suštinskog značaja da promoter projekta daje detalje saglasnosti koje će biti potrebne u ovoj fazi. U slučaju da nije potrebna saglasnost, to može dovesti do kašnjenja u projektu.

Nakon obaveštenja o projektu od promotera projekta, One Stop Shop (Nadležno telo) ima 3 meseca da potvrdi ili odbije zahtev (u ime nadležnih tela). Kao deo obaveštenja o početku procesa izdavanja dozvole, promoter projekta dužan je dostaviti razumno detaljan pregled projekta One-Stop-Shop-u (Nadležno telo). Kao deo razumno detaljnog opisa projekta, One Stop Shop (Nadležno telo) će očekivati da promoter projekta detaljno objasni opseg projekta i nabraja sve saglasnosti koje su, prema mišljenju predлагаča projekta, potrebne. Postupak pre podnošenja zahteva započinje kada One Stop Shop (Nadležno telo) preda potvrdu obaveštenja koju je podneo promoter projekta u skladu sa članom 10.1 (a) Uredbe i [članom 10.1 \(1.1\)](#) Administrativnog uputstva.

Dijagram 1: Faza obaveštenja o pokretanju procesa izdavanja dozvola:

4.2 Postupak pre podnošenja prijave

Postupak pre podnošenja prijave obuhvata period između početka postupka izdavanja dozvole i prihvatanja dostavljenog dosijea prijave od strane One Stop Shop-a (Nadležno telo). Ovaj period treba da traje u okvirnom roku od dve godine. [Član 10.2](#) Uredbe i član 10.2 Administrativnog uputstva predviđa produženje roka za najviše 9 meseci (za oba postupka u kombinaciji).

Svi ostali izveštaji, uključujući izveštaj o proceni uticaja na životnu sredinu za ekološku saglasnost i druge saglasnosti i dozvole, koje je potrebno pripremiti od strane promotera projekta, treba pripremiti u fazi pre podnošenja prijave, nakon što je One Stop Shop (nadležno telo) obavestio o početku postupka izdavanja dozvole, u skladu sa članom 10.1(a) Uredbe i [članom 10.1 \(1.1\)](#) Administrativnog uputstva.

One Stop Shop, kao nadležno telo će takođe izraditi detaljan raspored postupka izdavanja dozvola. Raspored će biti sastavljen u uskoj saradnji sa predlagačem projekta i drugim nadležnim telima. Treba napomenuti da bi ovaj raspored trebao uključivati sve administrativne postupke žalbi sadržane u postupcima davanja suglasnosti različitih autoriteta koje mogu biti primenjive na projekt. U svrhu jasnih uputstava prilikom pripreme detaljnog rasporeda postupka izdavanja dozvola, nadležno telo predviđa 30 dana za svaku administrativnu žalbu ispred bilo kojeg administrativnog tela. To može uključivati bilo kakvu administrativnu žalbu na odluku bilo koje administrativnog tela koje je ovlašćeno za izdavanje bilo kakvih postupaka davanja saglasnosti. Međutim, to ne bi uključivalo pravne izazove pred sudovima. Aneks VI (2) Uredbe i [Aneks 2, stav 2.](#) Administrativnog uputstva određuju smernice za raspored. Smernice koje su najmanje potrebne su:

- a) odluke i mišljenja koja će se dobiti;
- b) tela, zainteresovane strane i javnost za koju je verovatno da će biti zabrinuta;
- c) pojedine faze postupka i njihovo trajanje;
- d) glavne prekretnice koje je potrebno postići i njihove rokove u pogledu sveobuhvatne odluke koju treba doneti;
- e) resurse koje planiraju vlasti i eventualne dodatne potrebe za resursima.

Ova faza procesa uključuje i javna savetovanja i učestvovanje koje treba sprovesti promoter projekta (i relevantne strane, ako je potrebno), detaljnije u odeljku 5.2. Promoter projekta ima indikativni period od 3 meseca od početka postupka izdavanja dozvole za podnošenje koncepta učestvovanja javnosti u One Stop Shop (Nadležno telo). One Stop Shop (nadležno telo) mora ili izmeniti ili odobriti koncept u roku od tri meseca, nakon savetovanja sa drugim nadležnim telima, ako se to smatra prikladnim. Detalji su navedeni u odeljku 5.4.

Pre podnošenja kompletne prijave One Stop Shop-u, promoter projekta ima najmanje jednu javnu raspravu, detaljnije opisanu u odeljku 5.3. Tokom javnog savetovanja u ranoj fazi i pre podnošenja predloga, predlagač projekta obaveštava zainteresovane strane, u vezi sa projektom. Jedinstvena trgovina, ako je relevantno, aktivno podržava aktivnosti koje je preuzeo predlagač projekta. Minimalni zahtevi za ovo javno savetovanje uključuju:

- a) objavljivanje informativnog letka od najviše 15 stranica, u kojem se jasno i sažeto daje pregled namene i preliminarni vremenski raspored projekta, nacionalni plan razvoja

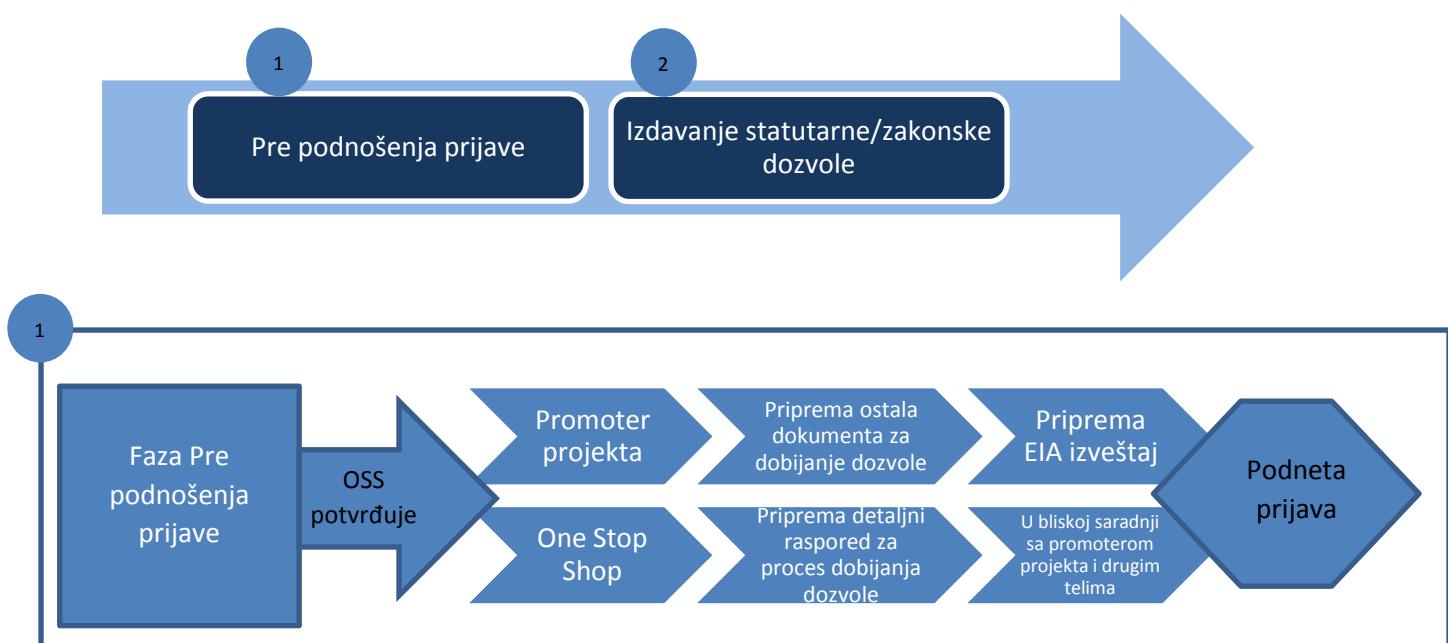
- mreže, razmatrane alternativne rute, očekivani uticaji, uključujući prekogranične uticaje i moguće mere za ublažavanje, koji se objavljuje pre početka savetovanja; pored toga, u informativnom letku navode se pored toga internet adrese platforme za transparentnost koje je usvojio Sekretarijat energetske zajednice i priručnik postupaka;
- b) obaveštavanje o projektu svih zainteresovanih strana na koje isti utiče, putem internet stranice navedene u članu 9. stavu 7. Uredbe br. 347/2013 i [članu 9.7](#) Administrativnog uputstva br. 01/2017 i drugim odgovarajućim sredstvima informisanja;
 - c) pismeno pozivanje relevantnih zainteresovanih strana na koje projekt utiče na namenske sastanke, na kojima se raspravlja o zabrinutostima.

Promoter projekta priprema izveštaj sa sažetkom rezultata aktivnosti koje se odnose na učestvovanje javnosti održani pre podnošenja prijave. Ovaj se izveštaj podnosi na One Stop Shop-u u vreme podnošenja datoteke za prijavu projekta.

Promoteri projekta moraju napomenuti da član 9 (3) Uredbe i [član 9.5](#) Administrativnog uputstva predviđa da One Stop Shop (Nadležno telo) treba uzeti u obzir bilo koji oblik učestvovanja javnosti i savetovanja koji su se dogodili pre početka postupak odobravanja dozvole u razmatranju koncepta učešća javnosti.

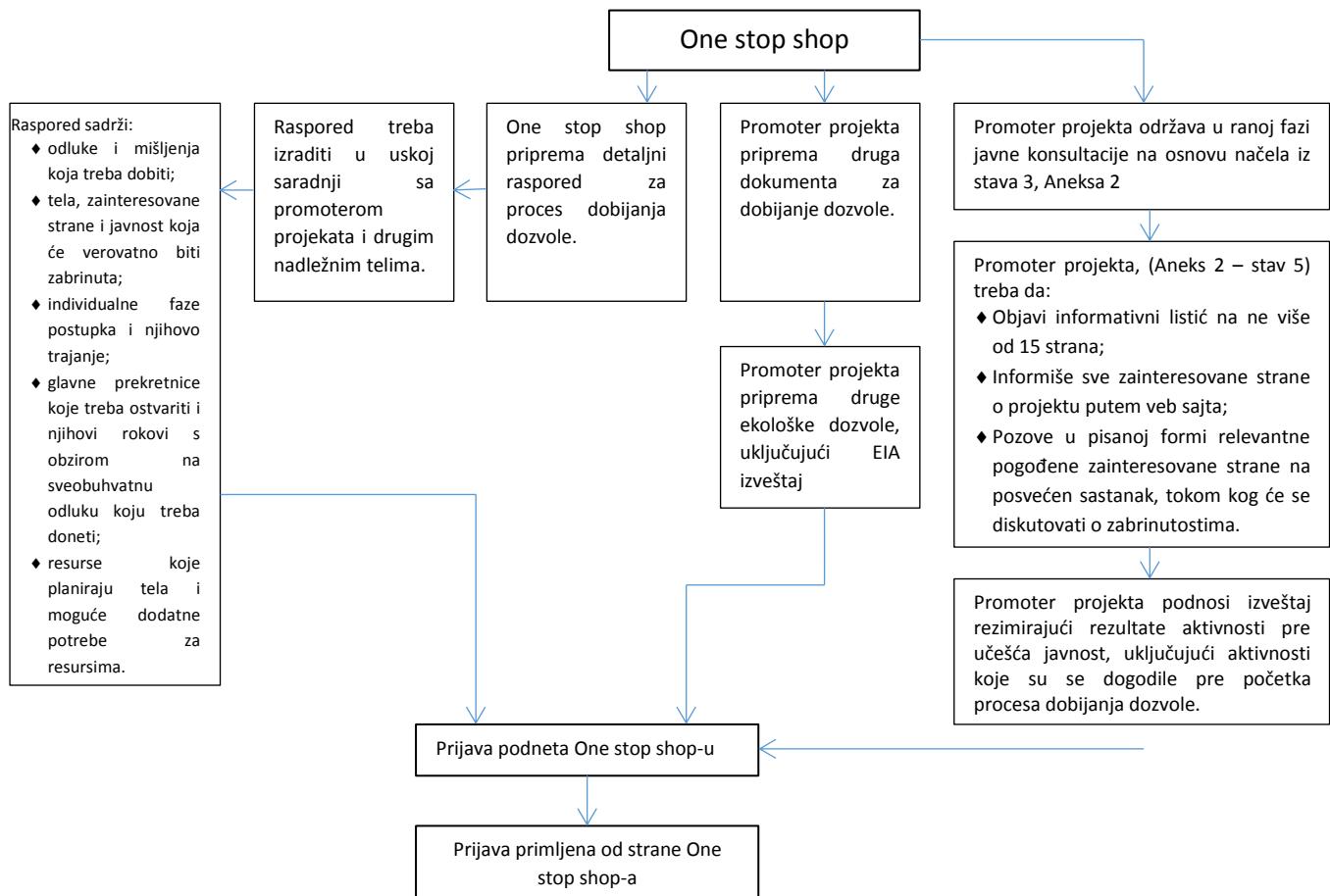
Promoteri projekta održavaju funkcionalnu veb stranicu, objavljajući relevantne informacije za javnost. Detalji su navedeni u odeljku 5.5.

Dijagram toka postupka pred podnošenja prijave je priložen:

Projekti od interesa za energetsku zajednicu / Projekti uzajamnog interesa za izdavanje dozvola: pregled postupka pred podnošenje prijave

Dijagram 2: Postupak pred podnošenje prijave:

4.3 Postupak izdavanja statutarne/zakonske dozvole

Postupak izdavanja statutarne/zakonske dozvole obuhvata period od dana prihvaćanja podnesene prijave zahteva do donošenja sveobuhvatne odluke. Član 10.1 (b) Uredbe i član 10.1 (1.2) Administrativnog uputstva predviđaju da taj period ne prelazi godinu dana i šest meseci. Iako kombinovano trajanje dva postupka ne bi smelo prelaziti period od 3 godine i 6 meseci, član 10.2. Uredbe i Administrativnog uputstva predviđa da u slučaju da One Stop Shop (Nadležno telo) smatra da je jedan ili oba postupka (postupak pre podnošenja prijave i postupak izdavanja statutarne/zakonske dozvole) neće biti okončan pre postavljenih vremenskih rokova, može odlučiti pre njihovog isteka i, u zavisnosti od slučaja, produžiti jedan ili oba navedena roka za najviše 9 meseci za oba postupka u kombinaciji.

Ako bilo koje drugo telo odgovorno za izdavanje saglasnosti, dozvole ili bilo kojeg drugog čina, potrebnog kao deo sveobuhvatne odluke, odbije saglasnost ili ako One Stop Shop odluči da odbije dozvolu / odobrenje za planiranje, to će rezultirati neizdavanjem sveobuhvatne odluke.

U proceni svih podnesenih prijava, One Stop Shop će (i, ako je to relevantno, druga tela koja ocenjuju prijave koje su im podnesene) u potpunosti uzeti u obzir sva planiranja, životnu sredinu, zdravlje ljudi i druga relevantna pitanja i obaveze koje bi obično činile deo njihove zakonske odgovornost i procene projekata. To će obuhvatati one koji proizilaze iz odredbi Procene uticaja na životnu sredinu, staništa (i ptice), Okvirnih direktiva o vodama i Arhuske konvencije. One Stop Shop će takođe uzeti u obzir odredbe člana 8. stava 5. i 10. stava 4. Uredbe, odnosno člana 5.1. (1.6) i člana 10. (Aneks 2.: stav 1.5) i nastojaće, kad je to moguće, predvideti zajedničke procedure sa drugim državama članicama u pogledu procene uticaja na životnu sredinu.

Pažnju promotera projekta privlači dokument sa smernicama „Utvrđivanje ekoloških postupaka za energetske infrastrukturne projekte od zajedničkog interesa“ koji je u julu 2013. objavila Evropska komisija, Životna sredina i energija. Link do dokumenta dostupan je [ovde](#).

U ovom periodu uloga One Stop Shop-a uglavnom je fokusirana na praćenje vremenskih rokova svake saglasnosti / dozvole na osnovu detaljnog rasporeda za izdavanje dozvole. One Stop Shop kao nadležno telo će redovno kontaktirati nadležna tela kako bi tražila ažuriranja o napretku i utvrdila da li je moguće da će se postići rokovi. Da bi se olakšao ovaj proces, od promotera projekta se traži da nadležna tela ažuriraju sve promene ili kašnjenja u projektu kako bi nadzor bio efikasan.

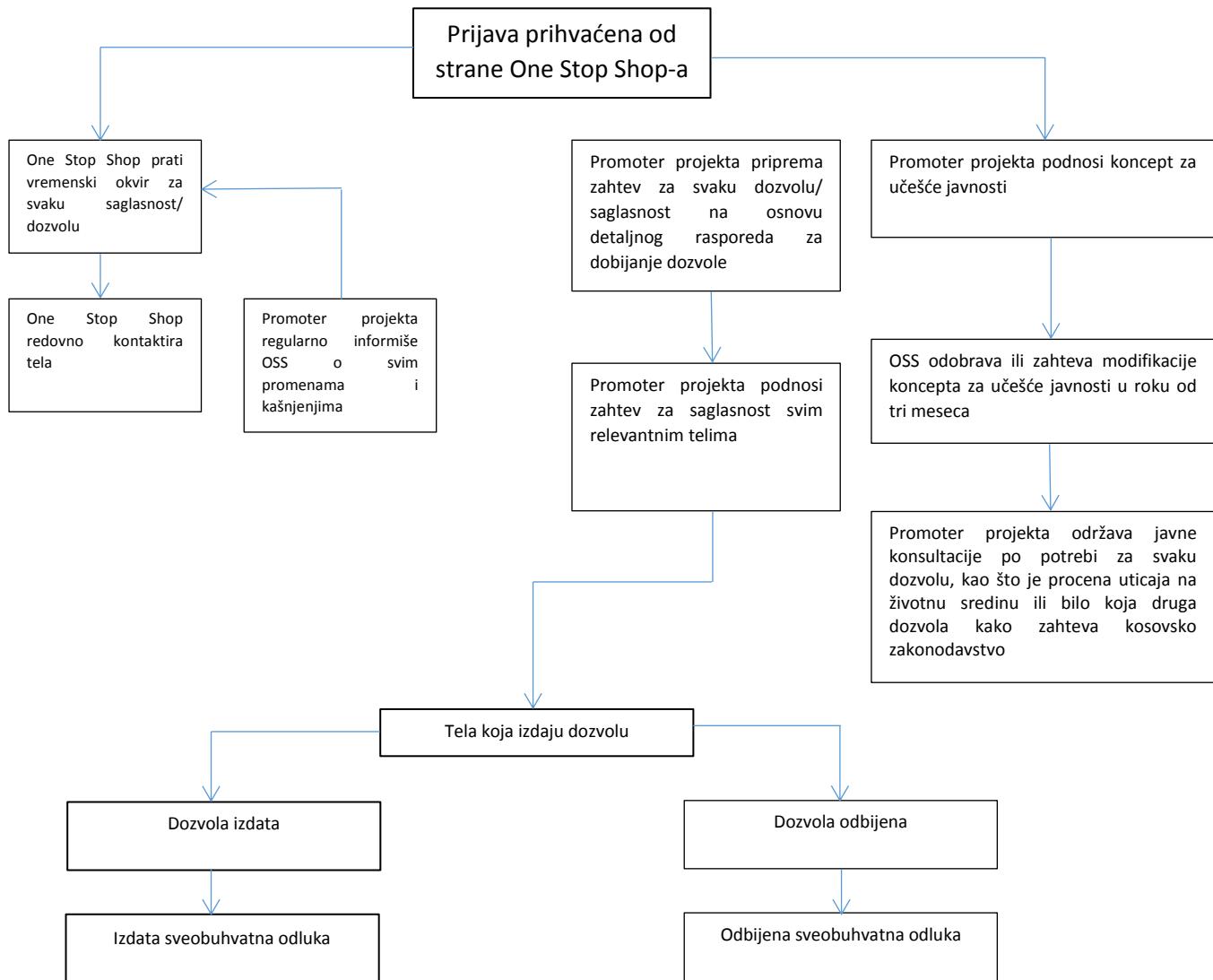
Stoga je učešće javnosti u postupcima davanja saglasnosti pojedinaca koji upravljaju drugi organi na Kosovu i dalje u nadležnosti ovih tela u ovoj fazi izdavanja statutarne/zakonske dozvole. Ukoliko projekat dolazi pred One Stop Shop kao zahtev za planiranje, One Stop Shop će slediti svoje vlastite procedure učestvovanja javnosti.

Priložena je šema postupka izdavanja statutarne/zakonske dozvole:

Projekti od interesa za energetsku zajednicu / Projekti uzajamnog interesa za izdavanje dozvola. Pregled zakonskih / pravnih postupka izdavanja dozvola

Dijagram 3: Zakonski/pravni postupak izdavanja dozvole:

4.4 Spisak relevantnih dokumenata:

Sledeći javni dokumenti relevantni su za razumevanje procesa razvoja strateške infrastrukture i za razumevanje učešća javnosti u tom procesu. Napominjemo da svaka dozvola / saglasnost koju će dobiti odgovarajuća javna tela prolazi kroz proces učestvovanja javnosti.

U nastavku su navedeni glavni relevantni dokumenti za bolje razumevanje procesa učestvovanja javnosti:

- Energetska strategija Kosova, [2017-2026](#);
- Prostorni plan Kosova, [2010-2020+](#);
- Administrativno uputstvo ([MŽSPP – Br. 16/2015](#)) o informacijama, učestvovanju javnosti i zainteresiranim stranama u postupku procene uticaja na životnu sredinu.

4.5 Izdavanje sveobuhvatne odluke

U skladu sa kolaborativnom šemom, sveobuhvatnu odluku koordinira One Stop Shop na osnovu pojedinačnih, pravno obavezujućih odluka odgovornih organa.

Sveobuhvatna odluka, koja predstavlja skup odluka, ne uključujući sudove ili tribunale, određuje da li će promoter projekta dobiti ili ne dozvolu za izgradnju energetske infrastrukture za realizaciju projekta.

Nakon izdavanja konačnog odobrenja od strane Regulatorne kancelarije za energetiku prema definisanim uslovima postupka davanja odobrenja za izgradnju novih kapaciteta, dok je takvo konačno odobrenje poslednja odluka koju promoter projekta treba da dobije, smatra se da je sveobuhvatna odluka izdata. Kao što je navedeno, sveobuhvatna odluka znači izdavanje svih grantova / odobrenja / dozvola, navedenih u detaljnem rasporedu postupka izdavanja dozvola, dok poslednju odluku (konačnu dozvolu za izgradnju) donosi Regulatorna kancelarija za energetiku.

U takvim okolnostima, sveobuhvatna odluka nema oblik posebnog dokumenta koji je izdao One Stop Shop (nadležno telo).

V. UČEŠĆE JAVNOSTI

Učešće javnosti kao instrument za transparentnost se koristi u svim fazama tokom primene ovog Priručnika o procedurama. Ovo poglavlje objašnjava postupak učestvovanja javnosti koji se, u različitim fazama tokom sprovođenja projekata od interesa za Energetsku zajednicu, koristi za informisanje aktera na koje projekat utiče.

5.1 Član 9. Uredbe br. 347/2013 i Administrativnog uputstva br. 01/2017

Članom 9. Uredbe i članom 9. 1 Administrativnog uputstva predviđeno je da sve strane uključene u postupak izdavanja dozvola slede načela u vezi sa učestvovanjem javnosti navedena u Aneksu VI. 3, odnosno načela iz Aneksa 2. stav 3. Administrativnog uputstva.

Ova načela su navedena u nastavku:

- a) Akteri na koje utiče projekt energetske zajednice/projekat od zajedničkog interesa, uključujući relevantna nacionalna, regionalna i lokalna tela, vlasnike zemljišta i građane koji žive u blizini projekta, opštu javnost i njihova udruženja, organizacije ili grupe, detaljno se obaveštavaju i konsultuju u ranoj fazi, kada se moguće zabrinutosti javnosti još mogu uzeti u obzir i to na otvoren i transparentan način. Po potrebi, nadležno telo aktivno podržava aktivnosti koje poduzima promoter projekta.
- b) nadležna tela osiguravaju da se postupci javnih konsultacija za projekt energetske zajednice/projekat od zajedničkog interesa grupišu kada je to moguće. Svaka javna konsultacija obuhvata sva predmetna pitanja vezana uz određenu fazu postupka i nijedno predmetno pitanje vezano za određenu fazu postupka ne upućuje se na više od jedne javne konsultacije; međutim, jedna javna konsultacija može se održati na više od jedne geografske lokacije. Pitanja upućena na javne konsultacije jasno se navode u saopštenju o javnim konsultacijama.
- c) komentare i primedbe je moguće dati samo u periodu od početka javnih konsultacija do isteka roka.

One Stop Shop kao nadležno telo za projekte od interesa za energetsku zajednicu / projekte od zajedničkog interesa postupa u skladu sa tim načelima..

5.2 Procedura pre podnošenja zahteva i učešće javnosti

Promotor projekta, tokom okvirnog perioda od 3 meseca od početka postupka izdavanja dozvola dostavlja One Stop Shop-u (nadležnom telu) koncept učestvovanja javnosti. One Stop Shop (Nadležno telo) mora ili izmeniti ili odobriti koncept u roku od 3 meseca.

Izmjene ili odobrenja od strane One Stop Shop-a će se izvršiti nakon konsultacija sa drugim nadležnim telima, ako se to smatra potrebnim.

U cilju efektivne primene načela učestvovanja javnosti, o istom bi široka javnost, akteri i vlasnici zemljišta trebali biti opsežno informisani, One Stop Shop (Nadležno telo) će tražiti od promotera projekata da što pre informišu i konsultuju širu javnost koja može biti uključena i pre nego što je promoter projekta službeno obavesti One Stop Shop (nadležno telo) o projektu u skladu sa članom 10(1)(a) Uredbe i člankom 10.1 (1.1) Administrativnog uputstva. One Stop Shop (Nadležno telo) skreće pažnju promoterima projekata na odredbe člana 9 (3) Uredbe i članka 9.3

Administrativnog uputstva koji predviđa da One Stop Shop (Nadležno tijelo) uzima u obzir svaki oblik učestvovanja javnosti i javnih konsultacija sprovedenog pre početka izdavanja dozvola cilju ispunjavanja zahteva koncepta učestvovanja javnosti.

5.3 Učešće javnosti pre podnošenja dosjea zahteva

Aneks VI (5) Uredbe i [Aneks 2. \(stav 5.\)](#) Administrativnog uputstva određuju šta će, najmanje, relevantne strane obezbediti. Ovi detalji su:

- d) objavljaju informativni letak od najviše 15 stranica, u kom se jasno i sažeto daje pregled namene i preliminarni vremenski raspored projekta, nacionalni plan razvoja mreže, razmatrane alternativne trase, očekivani učinci, uključujući prekogranične učinke i moguće mere za ublažavanje, koji se objavljuje pre početka konsultacija; pored toga, u informativnom letku navode se internet adrese platforme za transparentnost koje usvojio Sekretarijat energetske zajednice i priručnik procedura;
- e) obaveštava o projektu sve aktere na koje isti utiče, putem internet stranice navedene u članu 9.(7) Uredbe br. 347/2013 i [članu 9.7](#) Administrativnog uputstva br. 01/2017 i drugim odgovarajućim sredstvima informisanja;;
- f) pismeno pozivaju relevantne aktere na koje projekt utiče na namenske sastanke, na kojima se raspravlja o zabrinutostima..

One Stop Shop (nadležno tijelo), tokom faze postupka pred prijavu, očekuje se da će promoter projekta pružiti detalje o ispunjavanju prethodnog.

5.4 Koncept učestvovanja javnosti

Član 9.3 Uredbe i [član 9.2](#) Administrativnog uputstva predviđaju da Promotor projekta, u okviru indikativnog perioda od tri meseca od početka postupka izdavanja dozvola u skladu sa članom 10(1)(a) Uredbe i [članom 10.1 \(1.1\)](#) Administrativnog uputstva, izrađuje i dostavlja One Stop Shop-u (nadležnom telu) koncept učestvovanja javnosti. One Stop Shop (Nadležno telo) zahteva izmene ili odobrava koncept učestvovanja javnosti u roku od tri meseca. One Stop Shop (Nadležno telo) traži mišljenje drugih relevantnih tela koja su zainteresovana o ovom konceptu.

Aneks VI (4) Uredbe i Aneks 2. stav 4. Administrativnog uputstva daju detalje o minimalnim informacijama koje moraju biti uključene u koncept. Ovi podaci su:

- dotičnim i upućenim akterima;
- predviđenim merama, uključujući predložene lokacije i datume namenskih sastanaka;
- vremenskom rasporedu;
- ljudskim resursima kojima su dodeljeni određeni zadaci.

One Stop Shop (Nadležno telo) skreće pažnju promotera projekta na zahteve koji se odnose na privatnost ličnih podataka kako je definisano Zakonom br. 03 / L-172 o zaštiti ličnih podataka, u vezi sa bilo kojim materijalom koji se odnosi na identifikovane aktere objavljene u konceptu učešća javnosti.

Uopšteno, One Stop Shop (Nadležno telo) namerava, kada je za određeni projekt odobren koncept učestvovanja javnosti, da zahteva od promotera projekta da odobreni koncept

učeštvovanja javnosti objavi na veb stranici projekta kao dodatno sredstvo za povećanje transparentnosti i učešće javnosti.

Pored toga, One Stop Shop (Nadležno telo) smatra da svi komentari dobijeni kao deo postupka javnih konsultacija trebaju biti objavljeni na veb stranici projekta, osim ako davalac komentara nije naveo razumne razloge One Stop Shop-u, kao Nadležnom telu, da se njegovi komentari dobiju i razmatraju u poverenju. Promoteri projekata trebaju biti svesni svojih odgovornosti prema Zakonu br. 03 / L-172 o zaštiti ličnih podataka u pogledu ličnih podataka kao što su adrese i kontakt podaci..

5.5 Veb stranica projekta i učešće javnosti

Aneks VI (6) Uredbe i [Aneks 2, stav 6.](#) Administrativnog uputstva navode informacije da veb stranice o projektima moraju biti dostupne kao minimum. Podaci su:

- a) informativni letak iz tačke 8.4 (a) i [stava 5. Aneksa 2](#);
- b) netehnički i redovno ažurirani sažetak od najviše 50 stranica koji odražava trenutni status projekta i jasno naznačuje, u slučaju ažuriranja, promene na prethodnim verzijama; organizatori PECL-ova/PMI-ova mogu slobodno učiniti dodatne informacije dostupnim na svojim veb stranicama. Međutim, informativni letak i trenutno stanje sažetka dokumenata moraju biti samostalni dokumenti koji pružaju konkurentan i ne zavaravajući prikaz projekta i njegovog trenutnog stanja;
- c) planiranje projekta i javnih konsultacija, jasno naznačujući datume i lokacije za javne konsultacije i saslušanja i predviđena pitanja relevantna za ta saslušanja;
- d) kontakt detalji radi dobijanja celokupnog niza dokumenata za prijavljivanje;;
- e) kontakt detalji radi davanja komentara i prigovora tokom javnih konsultacija.

One Stop Shop (Nadležni organ) očekivaće da veb stranicu održava dotični Projektni predlagač i da će sve promene sadržaja veb stranice biti dokumentovane tako da One Stop Shop (Nadležni organ) može pratiti kakve su informacije postale dostupne opštoj javnosti u određeno vreme.

5.6 Procedura izdavanja statutarnih/zakonskih dozvola i učešće javnosti

Kao nadležno telo u okviru kolaborativne šeme, uloga One Stop Shop-a je uglavnom koordinacija izdavanja sveobuhvatne odluke i osiguranje da ona bude doneta u roku utvrđenom Uredbom i Administrativnom uputstvom. Sveobuhvatna odluka je skup odluka koje ne uključuju sudove ili tribunale koji određuju da li će promoteru projekta biti odobreno ili ne da izgradi energetsku infrastrukturi za realizaciju projekta.

Stoga je učešće javnosti u postupcima davanja pojedinačnih saglasnosti, kojima upravljaju druga tela i na Kosovu, ostaje u nadležnosti ovih tela u ovoj fazi izdavanja statutarnih / zakonskih dozvola. Ukoliko projekt bude pokrenut pre primene One Stop Shop kao aplikacije za planiranje, One Stop Shop će slediti vlastite postupke učeštvovanja javnosti.

VI. RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO ZA IZDAVANJE DOZVOLA

Pregled relevantnih zakona o izdavanju dozvola dat je u nastavku. Ovo poglavlje Priručnika o procedurama trebalo bi ažurirati kad god odgovorna tela usvoje novo zakonodavstvo ili izmene postojećeg.

6.1 Prostorno planiranje (životna sredina, izgradnja i eksproprijacija)

6.1.1. Prostorno planiranje

Prema kosovskom zakonu br. 04/L-174 o prostornom planiranju, od Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja i drugih aktera se zahteva da razvijaju održivo i uravnoteženo prostorno planiranje na celokupnoj teritoriji Kosova kao zajedničku nacionalnu vrednost, kroz dobro upravljanje, racionalno korišćenje prostora i uzimanjem u obzir zaštitu životne sredine i kulturne baštine. U skladu sa odredbama zakona, Ministarstvo za životnu sredinu i prostorno planiranje izrađuje Prostorni plan Kosova i Mapu zoniranja Kosova. Prostorni plan Kosova je višeektorski dokument koji u prostornom aspektu identificuje razvoj socijalnih, ekonomskih i prostornih politika sa ciljem stvaranja održivog i uravnoteženog razvoja na celoj teritoriji Kosova. Mapa zoniranja Kosova je višeektorski dokument koji određuje vrstu, odredište, planiranu upotrebu prostora i akcione mere koje se zasnivaju na trajanju i projekcijama raspoloživih javnih i privatnih investicija za celokupnu teritoriju Kosova u periodu od najmanje osam (8) godina.

Mapa zoniranja Kosova označava površine i mere (između ostalog) za:

- Ekonomski razvoj;
- Poboljšanje tehničke infrastrukture na centralnom nivou;
- Poboljšanje javne infrastrukture na centralnom nivou.

Izrada Mape zoniranja Kosova zasniva se na:

- Izjavi o viziji, načelima i sektorskim strateškim razvojnim ciljevima;
- Stvaranju boljih životnih uslova, jednakih ekonomskih mogućnosti i zaštite životne sredine i prirodnog nasleđa, kulturnih i arheoloških nalazišta;

Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja utvrđuje elemente i osnovne zahteve za izradu, sprovođenje i praćenje Mape zoniranja Kosova.

U skladu sa odredbama Administrativnog uputstva br. 10/2016 o elementima i osnovnim zahtevima za izradu, sprovođenje i praćenje Mape zoniranja Kosova, navedeno je da se izrađena mapa zoniranja može modifikuje, kako bi se prilagodili projekti koji će se sprovести. Izmene i dopune mape zoniranja vrše se prema istim procedurama kao i za usvajanje. Izmene i dopune Mape zoniranja² mogu takođe tražiti bilo koji drugi subjekat koji nije deo centralne ili lokalne uprave.

² Napomena: Kosovo je u procesu izrade prve Mape zoniranja.

6.1.2 Ekološka saglasnost/dozvola

Da li se postupak procene uticaja na životnu sredinu treba slediti ili ne zavisi od prirode projekta i mogućih značajnih posledica koje projekat može imati na životnu sredinu. Kriterijumi procene su utvrđeni u Zakonu br. 03/L-214 o proceni uticaja na životnu sredinu. Prema odredbama Aneksa 1 zakona, obavezno je izraditi izveštaj o proceni uticaja na životnu sredinu. U drugim slučajevima prema Aneksu 2 zakona mora se izvršiti procena da li je procena uticaja na životnu sredinu obavezna.

Postupak se može ukratko opisati na sledeći način:

Ako postoji potreba za procenom uticaja na životnu sredinu, potpuni postupak (uključujući javnu raspravu) traje oko 60-70 dana. Izveštaj o proceni uticaja na životnu sredinu mora pripremiti licencirana kompanija na Kosovu.

Nakon uspešnog sprovođenja postupka procene uticaja na životnu sredinu, nosilac projekta daje ekološku suglasnost koja važi 2 godine. Ekološka saglasnost je osnova za dobijanja ekološke dozvole za projekat pre funkcionalizacije.

Važenje ekološke saglasnosti prestaje ako, u roku od dve (2) godine od dana prijema Odluke o ekološkoj saglasnosti, podnositelj zahteva ne dobije građevinsku dozvolu ili odobrenje za realizaciju projekta; ili ako lokacija na kojoj se projekat treba realizovati nije pripremljena i nije funkcionalna.

Nakon što se projekt realizuje u skladu sa parametrima datim u ekološkoj suglasnosti, očekuje se da nosilac projekta podnese zahtev za ekološku dozvolu koja se izdaje u roku od najviše 90 dana. Ekološka dozvola važi 5 godina, a nosilac projekta je dužan da podnese zahtev za produženje roka ekološke dozvole dva meseca pre njenog isteka..

Dokumenti/suglasnosti zatraženi tokom procesa PUŽS-a i drugi komplementarni dokumenti za dobivanje ekološke dozvole:

- Arheološka saglasnost, dokument koji je izdalo Ministarstvo kulture na osnovu zakona br. 02 / L-88 o kulturnoj baštini, navodeći da oblast koju obuhvata projekat nema identifikovanog arheološkog ili kulturnog spomenika od vitalnog interesa (Vreme obrade 7-10 radnih dana).
- Opštinska saglasnost da predloženi projekt ne ometa prethodne planove i programe kako je navedeno u opštinskim razvojnim planovima. (Vreme obrade 7-10 radnih dana)
- Klasifikacija zemljišta i saglasnost koja se odnosi na promenu u njegovom konačnom korišćenju, u zavisnosti o toga da je li privremena ili trajna, regulisani su Zakonom o poljoprivrednom zemljištu br. 02 / L-26 i Administrativnom uputstvom br. 41 / 2006.
- Trajna promena namene poljoprivrednog zemljišta klase od 1 do 4 vrši se odlukom Skupštine opštine nakon dobijanja saglasnosti Ministarstva. Očekuje se da će postupak trajati 45-50 radnih dana.

- Trajna promena namene poljoprivrednog zemljišta klase 5 do 6 vrši se odlukom skupštine opštine. Očekuje se da će postupak trajati 10 radnih dana.
- Privremena promena namene poljoprivrednog zemljišta klase od 1 do 6 vrši se uz urbanističku saglasnost. Očekuje se da će postupak trajati 20 radnih dana.
- Stalna i privremena zamena korišćenja poljoprivrednog zemljišta klase od 7 do 8 vrši se uz urbanističku saglasnost. Saglasnost izdaje telo za planiranje uz saglasnost Agencije za poljoprivredu. Saglasnost tela za poljoprivredu daje se u obliku pisane odluke koja sadrži obrazloženje. Očekuje se da će postupak trajati 35 radnih dana.

6.1.3 Građevinska dozvola

Uslovi izgradnje i građevinska dozvola izdaju se u skladu sa zakonom br. 04 / L-110 o izgradnji na osnovu procene uticaja na životnu sredinu i ekološke saglasnosti. Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja je odgovorno za izдавanje dozvole za visoko rizične projekte kategorije III, kako je definisano Zakonom o izgradnji. Prijave za građevinske dozvole treba pripremiti idejni tvorac projekta koji ima licencu na Kosovu.

Uslovi izgradnje definisani su na osnovu službenog zahteva koji je podneo promoter projekta. Takvi uslovi, koji su specifični za svaki projekt, definišu građevinske kriterijume koje promoter projekta treba ispuniti kako bi bio prihvatljen za građevinsku dozvolu. Uslovi izgradnje se izdaju u roku od 30 dana od dana kada se prijava smatra završenom.

Građevinska dozvola, koja se zasniva na uslovima izgradnje, izdaje se u roku od 45 dana od dana podnošenja zahteva i važi jednu (1) godinu za pokretanje procesa izgradnje. Podnositelj zahteva može podneti zahtev za produženje ove dozvole za još jednu (1) godinu.

6.1.4. Eksproprijacija nepokretnе imovine

Eksproprijacija nepokretnе imovine se sprovodi se na osnovu zahteva privatnog graditelja za legitimnim javnim interesom. Zakon br. 03 / L-139 o eksproprijaciji nepokretnе imovine (i izmena i dopuna zakona) utvrđuje postupak i rokove za eksproprijaciju ili dodelu prava služnosti za bilo koje legitimne javne svrhe u vezi sa aktivnostima proizvodnje, isporuke, prenosa ili distribucije energije. Ministarstvo finansija će utvrditi pravične vrednost naknade za nepokretnu imovinu koja je predmet postupka eksproprijacije. Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, u ime Vlade, deluje kao organ za eksproprijaciju. Prema zakonu, kada promoter projekta podnese zahtev za eksproprijaciju, trebao bi predstaviti dokumente koji se odnose na mesto i broj svake dotične parcele nepokretnе imovine, kao i detaljan opis javne svrhe za koju se traži eksproprijacija. Promoter projekta treba da argumentuje da se realizacija projekta može postići samo eksproprijacijom, a izbor imovine koja će biti predmet eksproprijacije nije napravljen u bilo kakvu diskriminirajuću svrhu ili cilj. Čitav postupak eksproprijacije nepokretnе imovine, od zahteva za eksproprijaciju od strane promotera projekta do donošenja konačne odluke o eksproprijaciji, u skladu sa članovima 10. i 11. zakona o nepokretnoj imovini, sprovodi se u roku od najviše 28 nedelja.

6.2 Odobrenje za izgradnju nove infrastrukture

Prema odredbama zakona br. 04 / L-084 o energetskom regulatoru, dozvola za izgradnju novih sistema za prenos i distribuciju gasa, uključujući spojne gasovode, direktne elektroenergetske vodove, direktni gasovodi za transport prirodnog gasa spada u nadležnost regulatorne kancelarije za energije na Kosovu. Sekundarni propisi za izdavanje dozvola koje bi trebala da usvoji regulatorna kancelarija za energetiku definišu uslove podnošenja zahteva i druge kriterijume koje promoter projekta treba da ispunjava. Dozvola za izgradnju, kako je detaljnije opisano u odeljku 4.5 ovog Priručnika o procedurama, je poslednja odluka koju je promoter projekta treba da dobije.

6.2.1. Odobrenje za izgradnju postrojenja za proizvodnju iz obnovljivih izvora

Regulatorna kancelarija za energetiku je usvojila proceduru izdavanja odobrenja za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora. Pravilo definiše postupak izdavanja odobrenja za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta, za velike proizvodne kapacitete kao i za male proizvodne kapacitete, koji se zasnivaju na obnovljivoj tehnologiji. Ovo pravilo ne obuhvata postupak izdavanja dozvole za izgradnju novih sistema za transport i distribuciju gasa, uključujući spojne gasovode, direktne elektroenergetske vodove, direktni gasovodi za transport prirodnog gasa.

Pravilo utvrđuje postupak u dve faze, odnosno preliminarna faza i završna faza izdavanja dozvole. Preliminarno odobrenje izdaje se ako se dokazano utvrdi da podnositelj zahteva ispunjava zahteve podobnosti za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta, ali podnositelj zahteva još nije ispunio ostale zahteve, proistekle iz drugog važećeg zakonodavstva vezano za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta. Nakon izdavanja preliminarnog odobrenja podnositelj zahteva ima 12 meseci za dobijanje svih drugih dozvola. Konačno odobrenje se izdaje kada podnositelj zahteva dobije sve ostale relevantne dozvole prema relevantnim zakonima. Nakon izdavanja konačnog odobrenja podnositelj zahteva ima vremena za izgradnju postrojenja na osnovu rasporeda investiranja.

6.2.2. Odobrenje za infrastrukturu električne energije i prirodnog gasa

Za izgradnju novih sistema za transport i distribuciju gasa, uključujući spojne gasovode, direktne vodove i direktni gasovodi za transport prirodnog gasa, potrebno je usvajanje sekundarnog zakonodavstva od strane Regulatorne kancelarije za energetiku..

6.3 Gasna infrastruktura

Organizacija i funkcionisanje sektora prirodnog gasa, pristup tržištu, kriterijumi i postupci primenjivi za izdavanje odobrenja za transport, distribuciju, snabdevanje, korišćenje i skladištenje prirodnog gasa i rad sistema su uređeni prema odredbama Zakon br. 04 / L-082 o prirodnom gasu. Kosovo nema infrastrukturu prirodnog gasa, a sekundarni propisi za sprovođenje Zakona o prirodnom gasu samo su delimično usvojeni.

6.3.1. Sigurnost snabdevanja prirodnog gasa

Administrativno uputstvo br. 08/2017 o sigurnosti snabdevanja prirodnim gasom, koje je izdalo Ministarstvo za ekonomski razvoj, utvrđuje mere zaštite sigurnosti snabdevanja prirodnim gasom i pravila koja se odnose na takve adekvatne zaštitne mere za sigurnost snabdevanja, na taj način osigurava pravilno i dosledno poslovanje na unutrašnjem tržištu prirodnog gasa.

Odredbe ovog Administrativnog uputstva važe za sva nadležna tela na tržištu prirodnog gasa koja planiraju da preduzmu mere za osiguranje sigurnog i održivog snabdevanja prirodnim gasom, u skladu sa minimalnim sigurnosnim standardima definisanim za snabdevanje prirodnim gasom. Sigurnost snabdevanja prirodnim gasom zajednička je odgovornost preduzeća za prirodni gas u saradnji sa Ministarstvom nadležnim za energetski sektor na Kosovu.

6.3.2. Izdavanje licenci za aktivnosti koje se odnose na prirodni gas

Pravilnikom o licenciranju energetskih aktivnosti na Kosovu (Pravilnik: br. 07/2017) utvrđuje se procedura izdavanja licenci za obavljanje energetskih aktivnosti na Kosovu, uključujući aktivnosti koje se odnose na prirodni gas. Regulatorna kancelarija za energetiku je odgovorna za izdavanje dozvole za prenos, distribuciju, skladištenje i snabdevanje prirodnim gasom, uključujući tranzit, uvoz ili izvoz prirodnog gasa, snabdevanje (trgovina) na veliko, rad na tržištu prirodnog gasa..

Licence za obavljanje aktivnosti koje se odnose na prirodni gas imaju sledeće uslove i vreme važenja:

- za aktivnosti prenosa prirodnog gasa, ili distribucije prirodnog gasa, ili skladištenja prirodnog gasa, na osnovu životnog veka imovine koja se koristi za obavljanje odgovarajuće aktivnosti, sa maksimalnom dužinom od četrdeset (40) godina;
- za aktivnosti snabdevanja prirodnim gasom ili operatera organizovanog tržišta, na osnovu finansijskih okolnosti podnosioca zahteva sa dužinom od najviše dvadeset i pet (25) godina;
- za aktivnosti operatora sistema prenosa i distribucije, koje se obavljaju odvojeno od aktivnosti prenosa ili distribucije, na osnovu životnog veka imovine koja se koristi za obavljanje odgovarajuće aktivnosti u roku od najviše trideset (30) godina;
- za aktivnost snabdevanja (trgovine) na veliko prirodnim gasom kada se dobijaju posebne licence, na osnovu finansijskih okolnosti podnosioca zahteva, na najviše pet (5) godina i najmanje jedne (1) godine.

Trajanje bilo koje licence može se produžiti za period koji ne prelazi relevantni period navedenog vremena, pod uslovom da korisnik licence ispunjava sve svoje obaveze i zahteve iz licencije i da je podneo pisani zahtev za produženje. Zahtev za produženje dozvole podnosi se najkasnije šest (6) meseci pre datuma isteka licence.

6.3.2. Oprema pod pritiskom

U skladu sa odredbama Zakona br. 06 / L-031 o opremi pod pritiskom, promoter projekta, uključujući proizvođača, uvoznika, distributera, korisnika i ugrađivača opreme pod pritiskom, odgovoran je za sprovođenje procedure koja omogućavaju garanciju sigurnosti opreme i sklopova pod pritiskom i bitnih sigurnosnih uslova.

Odredbe Zakona o opremi pod pritiskom pružaju bitne sigurnosne uslove i zahteve koji se trebaju primeniti za dizajn, proizvodnju, procenu usklađenosti, upotrebu i održavanje opreme i sklopova pod pritiskom koji su pod manometrijskim radnim pritiskom većim od 0,5 bara. Oprema i sklopovi pod pritiskom, pre stavljanja na tržište, moraju dobiti izjavu o usklađenosti i oznaku "CE" koju je izdao proizvođač, uključujući identifikacioni broj prijavljenog tela koje je uključeno u fazu proizvodnje.

6.4 Električna infrastruktura

Zakon br. 04 / L-081 o električnoj energiji, utvrđuje odgovornosti svakog učesnika na tržištu električne energije na Kosovu i postavlja načela za uspostavljanje zajedničkih pravila za proizvodnju električne energije, prenos, distribuciju, snabdevanje, trgovinu i organizovano tržište, kao deo regionalnog i evropskog tržišta električne energije.

U skladu sa odredbama Zakona o električnoj energiji, skup podzakonskih akata donosi operater sistema uz licencu Regulatora.

6.4.1. Mrežni kodeks prenosa

Mrežni kodeks prenosa električne energije izrađuje operator prenosnog sistema električne energije i odobrava Regulatorna kancelarija za energetiku. Mrežni kodeks prenosa električne energije obuhvata operativne procedure i načela koja regulišu interakcije između operatora sistema prenosa i korisnika kosovskog sistema prenosa električne energije.

Mrežni kodeks prenosa električne energije sadrži:

- Kodeks planiranja;
- Kodeks povezivanja;
- Kodeks operativnog planiranja;
- Kodeks balansiranja;
- Operativni kodeks;
- Kodeks vetrostanica za proizvodnju energije.

6.4.2. Licenciranje energetskih aktivnosti

Pravilnikom o licenciranju energetskih aktivnosti na Kosovu (Pravilnik: br. 07/2017) utvrđuje se postupak izdavanja licenci za obavljanje energetskih aktivnosti na Kosovu, uključujući aktivnosti za električnu energiju. regulatorna kancelarija za energetiku je odgovorna za izdavanje licenci za prenos električne energije, distribuciju električne energije, snabdevanje električnom energijom uključujući tranzit, uvoz ili izvoz električne energije, snabdevanje (trgovinom) na veliko električne energije, rad na tržištu električne energije, kao i upravljanje sistemom prenosna i distribucije za električnu energiju.

Licence za obavljanje aktivnosti koje se odnose na električnu energiju imaju sledeće uslove i vreme važenja

- za aktivnosti proizvodnje, prenosa električne energije ili distribucije električne energije, na osnovu životnog veka imovine koja se koristi za obavljanje odgovarajuće aktivnosti, sa maksimalnom dužinom od četrdeset (40) godina;
- za aktivnosti snabdevanja električnom energijom ili operatera organizovanog tržišta, na osnovu finansijskih okolnosti podnosioca zahteva sa maksimalnom dužinom od dvadeset pet (25) godina;
- za aktivnosti operatora sistema prenosa ili distribucije, koje se obavljaju odvojeno od delatnosti prenosa ili distribucije, na osnovu životnog veka imovine koja se koristi za obavljanje odgovarajuće aktivnosti sa maksimalnom dužinom od trideset (30) godina;
- za aktivnosti zagarantovanog snabdevanja električnom energijom, na osnovu finansijskih okolnosti podnosioca zahteva u dužini od tri (3) godine;

- za aktivnost snabdevanja (trgovine) na veliko električnom energijom kada se dobijaju posebne licence, na osnovu finansijskih okolnosti podnosioca zahteva, na najviše pet (5) godina i najmanje jedne (1) godine.

Trajanje bilo koje licence može se produžiti za period koji ne prelazi relevantni period navedenog vremena, pod uslovom da korisnik licence ispunjava sve svoje obaveze i zahteve iz licencije i da je podneo pisani zahtev za produženje. Zahtev za produženje dozvole podnosi se najkasnije šest (6) meseci pre datuma isteka licence.

VII. Glavni akteri

Glavni akteri će se razlikovati u zavisnosti od pojedinačnih PECI/PMI projekata (struja, nafta, gas itd.) i od određenih lokacija koje su uključene.

Promoteri projekta bi trebali da pokušaju da identifikuju glavne aktere koji su uključeni kontaktiranjem nadležnog tela (One Stop Shop) i Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja i bilo kog drugog tela kako je utvrđeno u zakonodavstvu, i identifikovanjem relevantnih interesnih grupa na lokalnom i nivou zajednice koje bi mogле biti pod uticajem u relevantnim područjima. One Stop Shop, kao nadležno telo, će davati savete u fazi pre prijave (nakon konsultacija sa drugim nadležnim telima ako se to smatra primerenim) o akterima. Stvarna imena i podaci za kontakt bit će važni za promotore projekta pre svake prijave.

Link sa telom predviđenim za konsultacije prema relevantnim zakonima o životnoj sredini, izgradnji i prostornom planiranju je dostupan [ovde](#).

Link sa Ministarstvom koje je nadležno za sektor energetike je dostupan [ovde](#).

Link sa Regulatornom kancelarijom za energetiku je dostupan [ovde](#).

Link sa lokalnim telima je dostupan [ovde](#).

Link sa Službenim listom kosova je dostupan [ovde](#).

Detalji akteri će se povećavati ažuriranjem Priručnika.

VIII. Podavi o dokumentima za podnošenje zahteva

Podaci potrebni za podnošenje zahteva za predloženi razvoj koji se smatra strateškim razvojem infrastrukture nalaze se na veb stranici Energetske zajednice, dostupno [ovde](#).

One Stop Shop, kao nadležno tijelo, identifikovaće opseg materijala i nivo detalja informacija koje će se podneti nadležnom telu u vezi sa prijavom za planiranje i (nakon bliske saradnje sa ostalim nadležnim telima i, po potrebi, na osnovu predloga predlagača projekta) opseg i nivo detalja koji će se pružiti ostalim telima.

Liste za proveru se uopšteno mogu dobiti konsultovanjem relevantnih veb stranica nadležnih tela navedenih u poglavlju VII ovog priručnika. Radi lakšeg orijentacije, link do centralnog registra licenci i dozvola je dostupan [ovde](#).

IX. Kontakt podaci

9.1 Nadležno telo: One Stop Shop

Organizacija i veb stranica	Ime	E-mail adresa	Kontakt podaci
Ministarstvo ekonomskog razvoja – Odsek za standarde i tehnička pravila http://mzhe-ks.net/en/home	Bashkim Pllana ili Mehmet Qelaj	bashkim.pllana@rks-gov.net mehmet.qelaj@rks-gov.net	Tel: +383 (38) 200 215-65 Adresa: Trg "Zahir Pajaziti", br.36 10000 Prštana, Kosovo

9.2 Ostala tela*

Organizacija i veb stranica	Ime	E-mail adresa	Kontakt podaci
Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja - Departamenti për Mbrojtjen e Mjedisit-drejtori (Odeljenje za zaštitu životne sredine-direktor) Procena uticaja na životnu sredinu/ Odeljenje za zaštitu od industrijskog zagađenja http://www.mmph-rks.org/en-us/Home	Muhamed Malsiu	muhamed.malsiu@rks-gov.net	Tel: +381(0) 38 211-683 +381(0) 38 200 32 517 Adresa: Bivša zgrada Rilindja, 10 000, Priština, Kosovo;
Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja – Departamenti i ndërtimit-drejtori (Odeljenje za izgradnju - Direktor) http://www.mmph-rks.org/en-us/Home	Servet Spahiu	servet.spahiu@rks-gov.net	Tel: +381(0) 38 200 32 042 +381(0) 38 200 32 517 Adresa: Bivša zgrada Rilindja, 10 000, Priština, Kosovo;
Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja – Institut za prostorno planiranje http://www.mmph-rks.org/en-us/Home	Luan Nushi	Luan.Nushi@rks-gov.net	Tel: +381(0) 38 200 32 517 Adresa: Bivša zgrada Rilindja, 10 000, Priština, Kosovo;
Ministarstvo životne sredine i	Afrim Murati	Afrim.Murati@rks-	Tel:

Organizacija i veb stranica	Ime	E-mail adresa	Kontakt podaci
prostornog planiranja – Jedinica za eksproprijaciju http://www.mmph-rks.org/en-us/Home		gov.net	+381(0) 38 200 32 517 Adresa: Bivša zgrada Rilindja, 10 000, Priština, Kosovo;
Regulatorna kancelarija za energetiku - Odeljenje za pravna pitanja i licenciranje http://www.ero-ks.org/w/index.php/en/home	Afrim Ajvazi	legal-licensing@ero-ks.org	Tel: +381 (38) 247 615 lok. 114, 118, 117 Adresa: Ul. Dervish Rozhaja br. 12 Priština 1000, Kosovo
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja - Odeljenje za poljoprivredno zemljište http://www.mbpzhr-ks.net/en/home	Idriz Gashi	Idriz.gashi@rks-gov.net	Tel: +381 38 211-129 Adresa: Trg Majke Tereze, bb. Priština 1000, Kosovo
Ministarstvo kulture, sporta i omladine - Odeljenje za kulturnu baštinu http://www.mkrs-ks.org/?page=2,1	Vjollca Aliu	Vjollca.Aliu@rks-gov.net info@mkrs-ks.org	Tel: +381 38 211 516 Adresa: Trg Majke Tereze, bb. Priština 1000, Kosovo
KOSTT – Odeljenje za razvoj mreže i projekata http://www.kostt.com/website/	Alban Imeri	Alban.Imeri@kostt.com info@kostt.com	Tel: + 383 (0) 38 501 301 106 Ul. Isa Boletini br. 39 10000 Priština Kosovo

* Imajte na umu da mogu biti uključena i druga tela prilikom ažuriranja Priručnika.